ΨΗΦΙΣΜΑ (ΕΕ) 2022/295 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

της 19ης Οκτωβρίου 2021

με τις παρατηρήσεις που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της απόφασης σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2019, τμήμα ΙΙ — Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,

— έχοντας υπόψη την απόφασή του σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2019, τμήμα ΙΙ – Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 100 και το παράρτημα V του Κανονισμού του,

— έχοντας υπόψη τη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού (A9-0276/2021),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το άρθρο 13 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, κάθε θεσμικό όργανο δρα εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται από τις Συνθήκες, σύμφωνα με τις διαδικασίες, τους όρους και τους σκοπούς τους οποίους προβλέπουν και ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ συνεργάζονται μεταξύ τους καλή τη πίστει·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα θεσμικά όργανα της Ένωσης θα πρέπει να λειτουργούν με διαφάνεια και να λογοδοτούν πλήρως στους πολίτες της Ένωσης για τα κονδύλια που τους διατίθενται στο πλαίσιο του ρόλου τους·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφάνεια και η λογοδοσία αποτελούν βασικά στοιχεία στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής προκειμένου να διασφαλίζεται η δημοκρατική νομιμοποίηση των θεσμικών οργάνων της Ένωσης έναντι των πολιτών της Ένωσης·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι για μια διαφανή διαδικασία του προϋπολογισμού απαιτείται διαφανής διοίκηση της Ένωσης και λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάγκη να προστατεύονται τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης επιτάσσει κάθε θεσμικό όργανο της Ένωσης να είναι υπόλογο για τον προϋπολογισμό που εκτελεί·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή θεωρεί ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, ως θεσμικά όργανα της Ένωσης, οφείλουν να λειτουργούν σε πλαίσιο δημοκρατικής λογοδοσίας έναντι των πολιτών της Ένωσης, δεδομένου ότι λαμβάνουν πόρους από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης·

1. υπενθυμίζει στο Κοινοβούλιο τον ρόλο του σε σχέση με την απαλλαγή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, όπως ορίζεται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και στον δημοσιονομικό κανονισμό·

2. επισημαίνει ότι, δυνάμει του άρθρου 335 ΣΛΕΕ, «η Ένωση αντιπροσωπεύεται από το κάθε θεσμικό όργανο, δυνάμει της διοικητικής αυτονομίας του, για τα θέματα που αφορούν την αντίστοιχη λειτουργία του» και ότι, συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη και το άρθρο 59 του δημοσιονομικού κανονισμού, τα θεσμικά όργανα διαθέτουν τις απαιτούμενες εξουσίες και είναι υπεύθυνα τα ίδια για την εκτέλεση των τμημάτων του προϋπολογισμού που τους αντιστοιχούν·

3. σημειώνει τον ρόλο του Κοινοβουλίου και των λοιπών θεσμικών οργάνων στη διαδικασία απαλλαγής, όπως προβλέπεται από τη ΣΛΕΕ, ιδίως το άρθρο 319, και από τον δημοσιονομικό κανονισμό, και συγκεκριμένα από τα άρθρα 260 έως 263· υπογραμμίζει ότι ο ρόλος του Κοινοβουλίου ενισχύεται από μια καθιερωμένη και σεβαστή πρακτική·

4. σημειώνει ότι, δυνάμει του άρθρου 100 του Κανονισμού του, «οι διατάξεις σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης απαλλαγής στην Επιτροπή [...], όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, εφαρμόζονται επίσης στη διαδικασία χορήγησης απαλλαγής [...] στα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την εκτέλεση των προϋπολογισμών άλλων θεσμικών και άλλων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως το Συμβούλιο»·

5. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι εδώ και πάνω από δέκα έτη το Συμβούλιο αρνείται να συνεργαστεί με το Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής, αναγκάζοντας το Κοινοβούλιο να αρνείται να χορηγήσει απαλλαγή·

6. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι το Συμβούλιο εξακολουθεί να σιωπά όσον αφορά τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν από το Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του για την απαλλαγή της 29ης Απριλίου 2021 ([1]), συνεχίζοντας με τον τρόπο αυτό την τάση που παρατηρείται από το 2009·

([1]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2021)0166.

7. εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι ο προϋπολογισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου δεν έχει διαιρεθεί σε δύο χωριστούς προϋπολογισμούς, όπως συνέστησε το Κοινοβούλιο σε πρόσφατα ψηφίσματά του σχετικά με την απαλλαγή, για λόγους διαφάνειας και βελτίωσης τόσο της αποτελεσματικότητας των δαπανών όσο και της λογοδοσίας για κάθε ένα από τα δύο θεσμικά όργανα·

8. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, παρά την αρχική του δέσμευση, το Συμβούλιο δεν έχει μέχρι στιγμής διενεργήσει επαρκή εκτίμηση επιπτώσεων των ουσιωδών τροποποιήσεών του στις προτάσεις της Επιτροπής· επαναλαμβάνει ότι η διενέργεια τέτοιων εκτιμήσεων αποτελεί έναν από τους βασικούς παράγοντες βελτίωσης της νομοθεσίας της Ένωσης που ορίζει η διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου ([2])·

9. σημειώνει το βελτιωμένο σύστημα δημοσιονομικής διαχείρισης και επιδόσεων του Συμβουλίου· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι, επί του παρόντος, καμία έκθεση δεν παρέχει ολοκληρωμένη σύνοψη των σημαντικότερων βασικών δεικτών επιδόσεων και αποτελεσμάτων, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η μέτρηση των επιτευγμάτων σε σχέση με τους καθορισμένους στόχους·

10. εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για την έλλειψη ενημέρωσης σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την ισότητα των φύλων, και των μέτρων που έχουν ληφθεί για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για τα άτομα με αναπηρία στο Συμβούλιο (ως χώρο εργασίας)· καλεί το Συμβούλιο να παράσχει στο Κοινοβούλιο λεπτομερή στοιχεία όσον αφορά το ποσοστό των εργαζόμενων ατόμων με αναπηρία, καθώς και όσον αφορά τη γεωγραφική κατανομή και την κατανομή των φύλων, ιδίως σε επίπεδο ανώτερων διοικητικών στελεχών· καλεί το Συμβούλιο να υποβάλει έκθεση σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών, γεωγραφικής ισορροπίας και ισότητας των φύλων στο Συμβούλιο·

11. θεωρεί λυπηρή την έλλειψη πληροφόρησης από το Συμβούλιο σχετικά με τις πραγματικές δράσεις που έχουν αναληφθεί για την αντιμετώπιση των ανισορροπιών μεταξύ των φύλων και των γεωγραφικών ανισορροπιών, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο διοίκησης· υπενθυμίζει την ανάγκη εναρμόνισης της προστασίας των δικαιωμάτων των γυναικών και μεγαλύτερης ενσωμάτωσης και συντονισμού της ισότητας των φύλων σε όλες τις πολιτικές της Ένωσης μέσω διατομεακής προσέγγισης· υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, το ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με την ανάγκη για ειδική σύνθεση του Συμβουλίου σχετικά με την ισότητα των φύλων ([3])·

12. θεωρεί λυπηρή την έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με τις δράσεις του Συμβουλίου που αποσκοπούν στην ενίσχυση της αντίληψης περί δεοντολογίας και επισημαίνει ότι δεν έχει αναφερθεί στο Κοινοβούλιο καμία πρωτοβουλία προς αυτή την κατεύθυνση· υπογραμμίζει τη σημασία της λήψης συγκεκριμένων μέτρων για την εφαρμογή ορθών πρακτικών, όπως ειδική κατάρτιση, διατάξεις κώδικα δεοντολογίας ή εσωτερική καθοδήγηση σχετικά με την ακεραιότητα και τις ηθικές αξίες, ειδικός δικτυακός τόπος ή συχνές ερωτήσεις σχετικά με δεοντολογικά ζητήματα ή διαδικασίες για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος· υπενθυμίζει τη δήλωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην ειδική έκθεσή του αριθ. 13/2019, της 19ης Ιουλίου 2019, με τίτλο «Πλαίσια δεοντολογίας των ελεγχθέντων θεσμικών οργάνων της ΕΕ: υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης», σύμφωνα με την οποία η δεοντολογική συμπεριφορά «συμβάλλει στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών, η οποία είναι απαραίτητη για την επιτυχία των δημόσιων πολιτικών» και, ειδικότερα, «κάθε αντιδεοντολογική συμπεριφορά υπαλλήλου ή μέλους των θεσμικών και λοιπών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) κινεί σε μεγάλο βαθμό το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης και αποδυναμώνει την εμπιστοσύνη στην ΕΕ»·

13. θεωρεί λυπηρό το γεγονός ότι δεν δίδεται προσοχή στην ανάγκη για ένα δεοντολογικό πλαίσιο, στη διαφάνεια και στην πρόληψη, τον εντοπισμό και την αποφυγή των συγκρούσεων συμφερόντων· επαναλαμβάνει τη βαθιά του ανησυχία για τις συγκρούσεις συμφερόντων ορισμένων εκπροσώπων κρατών μελών που συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για τη χάραξη πολιτικής και τον προϋπολογισμό· επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, τα συμπεράσματα του ελέγχου της Επιτροπής σχετικά με τον Τσέχο πρωθυπουργό Andrej Babiš και την Agrofert, που επιβεβαιώνουν την ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων· επαναλαμβάνει ότι οποιαδήποτε πραγματική ή εικαζόμενη σύγκρουση συμφερόντων θέτει σε κίνδυνο τη φήμη του Συμβουλίου και της Ένωσης στο σύνολό της· επαναλαμβάνει το ισχυρό αίτημα του Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο να διασφαλίσει ότι οι εκπρόσωποι κρατών μελών που επωφελούνται άμεσα από επιδοτήσεις της Ένωσης μέσω των επιχειρήσεων που έχουν στην ιδιοκτησία τους (άμεσα ή έμμεσα) δεν συμμετέχουν στις σχετικές συζητήσεις και ψηφοφορίες για θέματα πολιτικής ή προϋπολογισμού· ζητεί από το Συμβούλιο να παράσχει στο Κοινοβούλιο πληροφορίες σχετικά με τα αναγκαία μέτρα που έχουν ληφθεί για την αποφυγή οποιασδήποτε σύγκρουσης συμφερόντων· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι το Συμβούλιο απορρίπτει κατηγορηματικά τις προτάσεις του Κοινοβουλίου για ενίσχυση της ψηφιοποίησης στον τομέα των λογιστικών και λοιπών ελέγχων και αρνείται να συνεργαστεί για την ενίσχυση της διαλειτουργικότητας των υφιστάμενων ενωσιακών και εθνικών βάσεων δεδομένων και των συστημάτων υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης· εκφράζει την έντονη ανησυχία του για τα επίσημα και ανεπίσημα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τα οποία, παρά τις υφιστάμενες συγκρούσεις συμφερόντων, έχουν αντίκτυπο στην κοινή γεωργική πολιτική και στις διαπραγματεύσεις στον τομέα της συνοχής όσον αφορά τον καθορισμό ανώτατου ορίου χρηματοδότησης ανά φυσικό και νομικό πρόσωπο·

([2]) ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

([3]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0379.

14. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη καταφεύγουν σε εταιρικές χορηγίες για να χρηματοδοτήσουν μέρος των δραστηριοτήτων των προεδριών τους στο Συμβούλιο που δεν καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του Συμβουλίου· επαναλαμβάνει τη βαθιά ανησυχία του για την πιθανή προσβολή της φήμης που θα μπορούσε να προκαλέσει η πρακτική αυτή στο Συμβούλιο και την Ένωση· λαμβάνει υπό σημείωση το τελικό κείμενο της 30ής Ιουνίου 2021 που θα ενσωματωθεί στο εγχειρίδιο της προεδρίας του Συμβουλίου ως οδηγός προς τις προεδρίες του Συμβουλίου σχετικά με τη χρήση χορηγιών· επικροτεί το θετικό αυτό βήμα, αλλά εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη ενός κοινού συνόλου σαφών, διαφανών και συγκεκριμένων κανόνων· καλεί το Συμβούλιο να επεξεργαστεί περαιτέρω αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές και να τις καταστήσει υποχρεωτικές για τα κράτη μέλη·

15. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η υποβολή εκθέσεων από το Συμβούλιο σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη βελτίωση της νομοθετικής διαφάνειας παραμένει ανεπαρκής και επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς το Συμβούλιο να εντείνει τις προσπάθειες για διαφάνεια, μεταξύ άλλων δημοσιεύοντας τα έγγραφα εργασίας του Συμβουλίου, καταγράφοντας και δημοσιεύοντας τις θέσεις των κρατών μελών και καθιστώντας διαθέσιμα περισσότερα έγγραφα τριμερούς διαλόγου· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει υπογράψει τη διοργανική συμφωνία για ένα υποχρεωτικό μητρώο διαφάνειας ([4])· επιμένει στην επέκταση της χρήσης του ώστε να καλύπτει δραστηριότητες των μόνιμων αντιπροσωπειών και άλλων υπαλλήλων που δεν καλύπτονται λόγω των υφιστάμενων περιορισμών·

16. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι δεν παρέχονται πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τα πρακτικά των συνεδριάσεων που πραγματοποιούνται μεταξύ εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων και του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή μελών του ιδιαίτερου γραφείου του, όπως προτείνει η Ευρωπαία Διαμεσολαβήτρια στην απόφασή της στην υπόθεση 1946/2018/KR, με ημερομηνία 18 Ιουνίου 2019, σχετικά με τον τρόπο που η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου ενημερώνει το κοινό για τις συνεδριάσεις του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και των μελών του ιδιωτικού του γραφείου με εκπροσώπους συμφερόντων·

17. θεωρεί λυπηρή την απουσία δράσης και πρωτοβουλιών από το Συμβούλιο για τη διασφάλιση ορθής, διαφανούς και αποτελεσματικής διαδικασίας για τον διορισμό των Ευρωπαίων Εισαγγελέων και σε σχέση με την πρόταση για τους Ευρωπαίους Εντεταλμένους Εισαγγελείς που υπέβαλαν τα κράτη μέλη·

18. θεωρεί λυπηρό το γεγονός ότι οι δυσκολίες που έχουν προκύψει κατ' επανάληψη μέχρι σήμερα στις διαδικασίες απαλλαγής για το Συμβούλιο, οφείλονται στην έλλειψη συνεργασίας από το Συμβούλιο· επισημαίνει ότι το Κοινοβούλιο αρνήθηκε να χορηγήσει απαλλαγή στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου για τα οικονομικά έτη 2009 έως 2018 και ανέβαλε την απόφασή του σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου για το οικονομικό έτος 2019 για τους λόγους που αναφέρονται στο ψήφισμά του της 29ης Απριλίου 2021 σχετικά με την απαλλαγή·

19. θεωρεί λυπηρό το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο δεν είναι σε θέση να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου διότι ο αποτελεσματικός έλεγχος του προϋπολογισμού απαιτεί τη συνεργασία του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, κάτι που δεν συμβαίνει επί του παρόντος· τονίζει ότι οι δαπάνες του Συμβουλίου πρέπει να ελέγχονται με τον ίδιο τρόπο που ελέγχονται οι δαπάνες των άλλων θεσμικών οργάνων και επισημαίνει ότι τα θεμελιώδη στοιχεία αυτού του ελέγχου έχουν καθοριστεί στα ψηφίσματα προηγούμενων ετών του Κοινοβουλίου σχετικά με την απαλλαγή·

20. υπενθυμίζει ότι, ως θεσμικό όργανο που διατυπώνει συστάσεις σχετικά με τη διαδικασία απαλλαγής, το Συμβούλιο θα πρέπει να τις υποβάλλει πιο έγκαιρα και με σεβασμό προς τα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης·

21. εκφράζει τη δυσαρέσκειά του διότι το Συμβούλιο εξακολουθεί να μην απαντά στις ερωτήσεις του Κοινοβουλίου ούτε να παρίσταται στις ακροάσεις των Γενικών Γραμματέων των θεσμικών οργάνων·

22. επισημαίνει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι το μόνο θεσμικό όργανο που εκλέγεται απευθείας από τους πολίτες της Ένωσης και ότι ο ρόλος του στη διαδικασία απαλλαγής συνδέεται άμεσα με το δικαίωμα των πολιτών να ενημερώνονται σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο δαπανάται το δημόσιο χρήμα·

23. τονίζει ότι το Κοινοβούλιο έχει την εξουσία να χορηγεί απαλλαγή δυνάμει των άρθρων 316, 317 και 319 ΣΛΕΕ, σύμφωνα με την τρέχουσα ερμηνεία και πρακτική, δηλαδή να χορηγεί απαλλαγή για κάθε τομέα του προϋπολογισμού χωριστά, προκειμένου να διασφαλίζονται η διαφάνεια και η δημοκρατική λογοδοσία προς τους φορολογουμένους της Ένωσης· υπενθυμίζει ότι το Κοινοβούλιο ασκεί τα προνόμιά του στις διαδικασίες απαλλαγής έναντι όλων των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, και εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι το Συμβούλιο είναι το μοναδικό όργανο που αρνείται να συνεργαστεί καλόπιστα όσον αφορά τα αντίστοιχα προνόμια και τους αντίστοιχους ρόλους·

([4]) Διοργανική συμφωνία της 20ής Μαΐου 2021 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με ένα υποχρεωτικό Μητρώο Διαφάνειας (ΕΕ L 207 της 11.6.2021, σ. 1).

24. θεωρεί ότι η έλλειψη συνεργασίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου με την αρμόδια για την απαλλαγή αρχή όχι μόνον αντιβαίνει στην αρχή της καλόπιστης συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων και στέλνει ένα αρνητικό μήνυμα στους πολίτες της Ένωσης, αλλά εκφράζει επίσης έλλειψη σεβασμού για τον ρόλο του Κοινοβουλίου ως εγγυητή της διαφάνειας και της δημοκρατικής λογοδοσίας όσον αφορά τον προϋπολογισμό της Ένωσης·

25. επαναλαμβάνει ότι απαιτείται βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής μέσω μνημονίου κατανόησης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου κατά την ετήσια διαδικασία απαλλαγής· υπενθυμίζει ότι το Κοινοβούλιο έχει ενημερώσει το Συμβούλιο σχετικά με τη σύνθεση της διαπραγματευτικής του ομάδας εδώ και πάνω από ένα έτος, είναι έτοιμο να συνεχίσει τον διάλογο ανά πάσα στιγμή και περιμένει απλώς την απάντηση του Συμβουλίου· καλεί το Συμβούλιο να ξεκινήσει διοργανικές διαπραγματεύσεις για τον σκοπό αυτό, χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση.